

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 707 בס"ד ערש"ק פר' אמור י"ג אייר תשפ"ג

פנינים יקרים

אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם (כא, א) פרש"י אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים, בפרשת יתרו (שמות יט, ב) וכן בפרשת קדושים נאמר בלשון דבור ואמירה משא"כ בפרשתנו אנו מוצאין כפלות האמירה אמור ואמרת משרתו לתת דגש שהאמירה צריכה להיות רכה במיוחד, ולמה? כי יש כאן הזהרת גדולים על הקטנים והיא צריכה להאמר ברכות מיוחדת. (מתוקים מדבש)

אמור אל הכהנים בני אהרן וגו', דרשו חז"ל וכן פרש"י להזהיר גדולים על הקטנים בביאור שהוא סוד מאור הקטן ומאור הגדול, והנה אם הקטנים בסוד השמיעה ששומעין לגדולים נעשה יחוד אד-ני סוד השמיעה עם הוי"ה סוד המשפיע דאז הוי שתי מאורות שהם בחיבור אחד וזהו ונתתי שלום בארץ (פרשת בחקתי - כו, ו) שע"י יחוד הנ"ל הוי שלום בארץ משא"כ בהיפוך כמו ששמעתי ממורי זלה"ה. (בעש"ט)

אמור אל הכהנים וכו' (כו, א) איתא במדרש אמור אל הכהנים וכו' אמרות ה' אמרות טהורות וכו' והוא תמוה, ואבאר לפי קט שכלי מרגלא בפומיה מאא"ז וצ"ל (בעש"ט) ושורש הדברים כי מפי הקב"ה יוצא אותיות להנהגת העולם וכשבא האותיות לעולמות המה מצטרפים לפי המקבלים הן לטב והן להיפוך ח"ו וכשיש צדיק חכם יוכל להפך הצרופים ע"י חכמתו ותפלתו, וזהו אמרות ה' אמרות טהורות כי מפי עליון לא תצא הרעות ואף אם מצטרפים בצרופים לא טובים יכול להפכם לטוב כגון כסף צרוף אותיות כוספים ומתאווים לצרופים טובים. (דגל מנחה אפרים)

ויאמר ה' אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעמיו (כא, א) איתא בספרא דצניעותא (והר תרומה פ"ב) מנוקבא דפרדשקא מושך רוחא דחיי למשיחה, כי עיקר כלי זינו של משיחא הוא התפלה שהוא בחינת חטם כמש"כ ותהלתי אחטם לך (ישעי' מח) ומשם עיקר חיותו, וזה עיקר כלי זינו כמש"כ בחרבי ובקשתי פרש"י תפלה ובקשה וכמש"כ כי לא בקשתי אבטח וכו' באלקים הללנו בחינת ותהלתי אחטם לך.

לנפש לא יטמא בעמיו (כא, א) איתא במס' שבת דף ל"ג צדיק נתפס בעוון הדור, ויש לומר הפירוש לפעמים צדיק נכשל באותו עוון שהוא שכיח בדור והדור נכשלים בו כמו ליצינות שחוק וכד' וזהו צדיק נתפס בעוון הדור, וזהו לנפש לא יטמא בעמיו היינו שלא יטמא את הנפש שלו בעמיו היינו באותו דבר שנוהג בין המון עם והם נכשלים בו, וזה יש לומר במקום שאין אנשים השתדל להיות תמיד לבד כמש"כ ואיש לא יעלה עמך (שמות לד, ג) והבן.

לנפש לא יטמא בעמיו כי אם לשארו הקרוב אליו לאמו ולאביו וכו' (כא, א-ב) מקשים העולם הלא לקמן נאמר לאביו ולאמו (פסוק יא) דרך המקראות והמשניות לכתוב באופן של לא זו אף זו, כך גם לענינינו אמו של כהן גדול היא אמו ודאית אך את האב מחזיקים לאביו למרות שאין החלט בדבר, לכן בענינינו כאשר התורה עוסקת באסור כהן להטמא להוריו, הרי לאמו פשוט שמותר להטמא החידוש בזה שגם לאביו יהיה מותר להטמא למרות הענין של מומאת האב מבוסס על חזקה ולא על ודאות מוחלטת. (מהרי"ל דיסקין)

קדושים יהיו לאלקיהם ולא יחללו שם אלקיהם (כא, ו) יש להבין מה השייכות בין שני חלקי הפסוק? מסופר בירושלמי (ברכות פ"ט) שהמינים שאלו את רבי שמלאי כיצד אתם אומרים שהקב"ה יחיד הרי נאמר אלקים קדושים הוא בלשון רבים, והשיב כי אלקים מתיחס לבני ישראל, אולם תשובה זו תיתכן רק אם אכן בני ישראל בבחינת קדושים אך אם לא יהיו קדושים ח"ו יש פתחון פה למינים לומר שיש שתי רשויות, וזהו אפוא מאמר הכתוב קדושים יהיו לאלקיהם וממילא לא יחללו שם אלקיהם, וזהו כי אלקים קדושים הוא (יהושע יד). (ילקוט טוב)

שיחות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

ליל שבת קודש פ' ברי תשנ"ב

נפתחו השערים וידעו כולם שמחל הרבש"ע לדוד, ונהפכו פניהם כשולי קדרה, דהיינו שבשעה שנפתחו השערים משום הפסוק אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך, אז זכה דוד לתיקון, ואז הוא נהיה "דוד מלך ישראל חי וקיים".

דהרי אדם שחי בעוה"ז ויש לו בושות מזה שמראים לו את נצחיותו של הטומאה, והוא אינו בורח מזה אלא מוצא שם את הרבש"ע ואינו בועט בזה, דאז כשבא ל"עולם הבא" ושם יש לו גם הבושות האלו, אך שם זה לא נשאר לנצח, כיון שכבר פה בעוה"ז הוא היה בהכנעה לבושות האלו, גם בעולם העליון יש לו בושות והוא נכנע לזה וע"י זה זוכה לתיקונו.

כן דוד המלך ע"ה אף ששפכו את דמו כאן בעוה"ז, אולם הוא קיבל זאת בהכנעה ובאמונה, ולכן כשדוד המלך הגיע לעולם הבא, אף שנכחו לו שם ג"כ בושות והלבנות, אך כיון שכבר פה בעולם הזה אכל מזה מלא חפניו, ע"י הגיע לשלמות תיקונו, לכן עד ששלמה המלך לא הזכיר את התפילה אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך לא נפתחו השערים, וכיון שנפתחו השערים, הוכח שנמחל לו העוון והגיע דוד המע"ה לתיקונו בעולם הבא, שכל ישראל ידעו שנמחל לו העוון, והגיע לדרגה של "דוד מלך ישראל חי וקיים" דהיינו שנתקיים הפסוק "גם ה' העביר חטאתך לא תמות" שקיבל תיקונו ע"י שכל ישראל ראו ונודע לכל שנמחל לו עונו, ואז נתקן דוד ע"י

הנה האדם כשהוא חי בעוה"ז במצב של חטאתי נגדי תמיד, דהיינו שאני עצמות חטא, ואיני יכול לשמור עצמי מלחטוא, וכל מה שאני איני חוטא זה שמירה של הרבש"ע על האדם.

בחינה זו היה אצל דוד המלך ע"ה, שמצא עצמו שהוא נצח של חטא, וזהו מה שאמר כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד, דהיינו אני תמיד במציאות חטא, ואם כן איך הוא לא חוטא עתה, זה משום שהרבש"ע שהוא הנצח של הקדושה הוא שומר עליו, וע"י דוד הגיע לקשר עם הנצח של הקדושה ע"י שמצא את עצמו שהוא הנצח של היפוך הקדושה.

וזה דבר ידוע שעל דוד המלך ע"ה אנו אומרים "דוד מלך ישראל חי וקיים". ולמה הוא זכה דווקא למושג של חי וקיים?, מובא במדרש, שדוד המלך רצה לעבוד עבודה זרה, ולכפור בעיקר, והגיע למקום הטומאה הכי עמוק, ושם כשהגיע למצב הכי עמוק של הטומאה, שם מצא את הרבש"ע, שמחזיק אותו שלא יחטא ואז נדבק בו ברבש"ע שהוא חי וקיים,

הנה איתא בגמ' (סנהדרין קז) שדוד המלך ביקש שיודיעו אותו שהוא מחול מהחטא, ואמר לו הרבש"ע בחייד איני מודיעך, בחיי בנך אני מודיע, דהיינו כששלמה המלך רצה להכניס את ארון הקודש לביהמ"ק דבקו שערים זה בזה. התפלל שלמה כ"ד רננות ולא נפתחו השערים, התחיל לומר אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך, מיד

שנודע לכל ישראל שהוא משיח ה', ולא שלמה המלך, כי שלמה אמר אל תשב פני משיחך, ומיהו משיחך, זכרה לחסדי דוד עבדך, ואז ראו כולם שדוד הוא "חי וקיים". דהרי הוא משיח ה', והוא צריך לגאול את ישראל.

ובזה נתקיים למפרע הפסוק "גם ה' העביר חטאתך לא תמות". וזה רק ע"י שדוד הכיר כאן בעוה"ז את הנצח של הטומאה שלו, וע"י זה הוא הגיע לנצח של הקדושה שזה הרבש"ע. וזהו מה שאמרנו קודם דכל שמקבל האדם בעוה"ז הבושות והחרפות בהכנעה זוכה שבעולם הבא לא יהיה לו אותם הבושות לנצח, אלא הם יתוקנו לאחר כמה וכמה שנים, וזהו היסוד של דוד המלך שכולם שפכו את דמו כאן בעוה"ז היה מצורע ו' חדשים והיו קורים אותו וטמא טמא יקרא, הוא היה סובל את כאבו ופותח ומודה

שהוא טמא טמא, ולא היה נהפך לשונא לאלו שקראוהו כן. ואף הסנהדרין היו שופכים את דמו כדאיתא בגמ'.

לכן כיון שהוא קיבל את בושותיו וכאביו כאן בעוה"ז עם הרבש"ע וכמו שפירשנו לעיל שמצא עצמו בחינת 'נצח הטומאה', ומה שאינו חוטא זה שהרבש"ע שהוא נצח דקדושה שומר עליו, לכן כשהגיע לשם בעולם הבא, הוא הגיע עם הכאבים שלו ולא נשאר עמם לנצח אלא הם נתקנו לאט עד אותו יום ששלמה היה צריך להכניס הארון לבית המקדש, שאז גילה הרבש"ע שסאת ייסורי דוד המלך תמה ונשלמה ועתה נמחל לו העוון והוא נכנס לדרגת "אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך" שהוא הוא משיח ה', וזהו הנצח של המלכות, שהוא לחיות במצב של נצח דטומאה, וע"י זה זוכים להיות מלך דזהו דרגת דוד המע"ה משיח ה'.

ליל שבת קודש, פ"ב כי תצא תפ"ה

השי"ת מדבר אל האדם במוחו כל הזמן ועל כל דבר ודבר, וסיפר על עצמו שביום ה' העבר דפי שופטים נ"ב דרכו הוא לתקן הפתילות לשם הנרות של שבת קודש כיון שביום ו' באים אנשים ומפריעים לו ואין לו זמן. והנה הוא חיפש גפרורים ולא מצא במקום אשר צריכים להיות וחיפש בכמה מקומות ולא מצא והרגיש שמשמים רומזים לו במח להתפלל, וכך כמה פעמים הרגשתי, ואח"כ נפל במחשבותי שאומרים לי גש לפינה זו ותחוב ירך בחור אשר שם, ושם תמצא גפרורים. ולמעשה לא האמנתי לזה אך

החלטתי שאלך לנסות, ובאמת תחבתי ידי בפינה ההיא והנה מצאתי הגפרורים. אף שאף פעם לא מגיע לשם גפרורים. מ"מ הרבש"ע דיבר אלי ושלח אותי לשם כדי שאמצא זאת.

המשיך ואמר דהרי הרבש"ע הוא תוהו ובוהו. ואי אפשר כלל להשיגו ולמצאו, אלא כשאדם ג"כ מגיע לתוהו ובוהו, ע"י שרואה את הפגם שלו ומכיר איך שהוא מציאות פגום, ואז חיותו היא מחיות הרבש"ע, וזוהי החיות של תוהו ובוהו, ואז מוצא את הרבש"ע בבחינתו שהיא בחינת תוהו ובוהו.

המשך פציצים יקרים

מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש אלה הם מועדי (כג, ב) אותם המועדים שהקב"ה חפץ בהם אלה הנקראים מקראי קודש. אבל אם תקראו מקראי חול בעסק חיי שעה ותענוגות בני אדם בלבד לא יהיו מועדי ה' אלא יהיו מועדיכם שנאה נפשי (ישעיה א) - עיין ספורנו - מוסיף בעל חדושי הרי"ם, לכן נקראים מקראי קודש מחמת שהם קוראים ומושכים את האדם לקדושה. (באהלה של תורה)

ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכו' (כג, מ) הנה ידוע פשט הפסוק מדבר על אתרוג, הכלל כבר ידוע כי התורה היא נצחית ומלמד את האדם לילך בדרכי התשובה, והפסוק הזה לומד ג"כ את האדם דרך הטוב ולשמור את עצמו מדרך הרע מחמת שזה ידוע שיש לכל אדם כח הדיבור ובוה הוא נבדל משאר בעלי חי, מהיכן בא לאדם? מזה שמושך משורש שלמעלה שהשפיע השי"ת מכלו אל כלו עד שתמשך למטה שיהיה הדר לתורה למצוות ולמעשים טובים. (מלבי בקדש)

ושבתה הארץ שבת לה' (כה, ב) הארץ רמוז לארציות והחומר שיתקדש לכבודו יתב"ש. (בעש"ט)

אם בחקותי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתו (כו, ג) דבר זה נשאל לחכמים הראשונים בחיבוריהם המפורסמים מפני מה הזכירה התורה יעודים גשמיים ולא הזכירה יעודים רוחניים בשכר עולם הבא, ועוד הלא נודע שצריך לעובדו שלא על מנת לקבל פרס, אולם העבודה הזאת צריך שיהיה באמת לשמו יתברך ברוב אהבה וחיבה מורא ובושה שלא על מנת לקבל פרס בשום צד ואם יתערב במחשבתו שמץ דבר שרוצה לקבל עי"ז טובה אליו הן ברוחניות והן בגשמיות לא יקבל כלום על ידי עבודה זו אם העבודה אינה באמת לשמו יתברך לזה אמרה תורה אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו כלומר שתעבדו אותי כראוי וזה לכם האות ונתתי גשמיכם בעתו וד"ל. (באר מים חיים)

ואם את משפטי תגעל נפשכם (כו, טו) דרשו זה השונא את החכמים, זה שאין לו אמונה בשלמות מחמת דרכי האמורי כשבא ליקח לעצמו המלכות וההנהגה מפיל לאיש זה לשנאת חכמים כדי שלא יתקיים בידו המלכות וההנהגה, אלא א"כ זה המחזיק במלכות מתגבר באפיקורסות ומינות עד שמפריד את האמונה מההנהגה אזי יכול להיות שיתקיים המלכות בידו כי אין מי שיפיל אותו לשנאת חכמים כי האמונה נפרדה מהמלכות. (מתוך לקוטי מוהר"ן)

לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב (כו, י) הקשה המגיד הרי"מ זצ"ל מי הוא השומה שימיר הטוב ברע, ותידיך דהנה ביארנו מי שהוא נואף שאין לו בושה מהשי"ת שהוא רואה במעשיו ואעפ"כ הוא עושה העבירה ותסור הבושה ממנו, וכשהוא רוצה להתוודות לפני איזה צדיק או מסוה הבושה על פניו, אדרבה הפכא מסתברא כשרוצה לעשות עבירה היה לו ליתן מסוה הבושה על פניו, זהו שאמר לא ימיר אותו טוב ברע. (ברית אברהם)

אם מך הוא מערכך וכו' (כו, ח) האמת כן הוא כי אם היה במדת הבטחון והסתפקות לא היה חסר לו כלום כי כל מה שהיה לו היה טוב לו על דרך ודורשי ה' לא יחסרו וכו', כי כל דבר טוב להם, ואם אמנם חסר לו איזה דבר יתלה החסרון בו בעצמו שעדיין אינו במדרגת האמונה וההסתפקות, וזהו אמרו אם מך הוא, פירוש שמרגיש עצמו שמך ועני הוא, זה בא מערכך מהערך מדרגותיך השפלה כי אם תהיה באמונה לא יחסר כלום. (שפתי צדיקים בשם רבי מיכל)

וזכרתי את בריתי יעקב וכו' (כו, מב) מפני מה אין נקרא אבות כי אם אברהם יצחק ויעקב וגם זכות אבות לא נקרא אלא מהם מפני שבחייהם היה עבודתם ותפלתם עבור כל הדורות. (בעש"ט)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

